

ergav hembygdstonerna i näst-
inde gänglåt, var ett verk av
and. Att det finns ung-
också gärna byter ut
twist mot spelmansto-
Katrineholmsflickorna

t • ni att spela en vals från
no a land och en visa från

Ka • från Stockholm hade
placerat en klarinett i spelmans-
gänget och bevisade, att även
detta instrument gick bra i det
här sammanhanget.

Viksta-Lasse och Sahlström

Herrarna Viksta-Lasse, Upp-
land, och Eric Sahlström, Tobo,
behöver väl knappt någon närma-
re presentation. Med sin fiol res-
pektive nyckelharpa har de blivit
smått legendariska figurer hos
folktonsälskarna. Den gladlynte
Viksta-Lasse hade också, som väl
de flesta spelmän, en historia på
lager. Men deras musik var det
förnämsta. En sådan spelmans-
glädje och takt i knäveckan får
man nog sällan skåda.

Ända från Mattmar kom 78-
årige Eric Nilsson med klarinet-
ten. Han var med redan 1910 på
spelmansstämma i Stockholm och
fick där Zorns spelmansmärke i
silver. Hans spelmanstraditioner
går tillbaka till den riksbeckante
Lapp-Nils. En vemodig stämning
lägrade sig över publiken när den
allvarsamme spelmannen ur klar-
innetten lockade fram en vallåt
från Mattmar; "Hör du ej bjäll-
rorna, hör du, hur sången vallar
och går och går vilse i vall?"

Spelmansstämmans andra
avdelning omfattade allspelslåtar
och även uppvisningar landskaps-
vis. De leddes av bland andra or-
föranden i Örebro läns folkmusi-
förbund, Bertil Rydberg, som ta-
lade med både tunga och fiol. En
äkta speleman både till sinnelag
och klädsel. Ur hans fiol kom en
skänklåt från Hälsingland och en
1700-talsvisa av sakral karaktär,
Tacksamhetens visa.

Träskofiol

Den för lekmanögon mystiska
nyckelharpan kom i fyrdubblad
upplaga. Kvartetten avlöstes av
Gustaf Wetter, också han med
ett originellt instrument, en trä-
skofiol.

När det började rycka i fingrar-
na på den fattige skåningen, gjor-
de han sig helt enkelt en fiol av
en träsko, och så var dansmusiken
räddad, berättade hr Wetter, och att
det lät riktigt fint och fiollikt,
bevisade han genom att spela en
typisk skånsk polska.

Ännu ett uppskattat inslag gavs
av fru Lotten Ekstrand från Mal-
mö, som sjöng en ballad, en vagg-
visa och en skånsk psalm.

Med österåkers brusande brud-
marsch avslutades den andra av-
delningen. Det blev mer senare
på kvällen. Viksta-Lasse tyckte
liksom inte, att han ännu hade
gjort sitt...

Majstången skulle naturligtvis
från sin liggande ställning inta
rätt position, och först i dansen
var NOV:s folkdanslag. Barnla-
get, ungdomarna och de äldre var
med.

En publiktyv

Men det var ändå en, som kän-
de sig förbigången. En liten pu-
bliktyv vid pass fyra år, pryd-
ligt folkdräktsklädd, släppte mam-
mas hand, och steppade seger-
visst ut på "arenan". En titt på
de dansande och så göra likadant,
en titt till, och ytterligare några

•<

Olsson och Britt Skepp-

I samlad trupp tågar spelmansstämman fram unaer isjuryimc/vuiru* >>•

Oxdans och Viksta-Lasse gjorde succé på glad spelmansstämma i Eskilstuna

Under de lummiga ekarna vid
Sörmlandsgårdarna på Djurgården
i Eskilstuna höll på annandagen
Södermanlands spelmansförbund
traditionell spelmansstämma. Ett
femtiootal spelmän hade samlats
och tjugofem folkdansare från
Sörmländska ungdomsringen dan-
sade upp för alla dem som trots
det en smula nyckfulla vädret våg-
gat sig ut till Djurgården.

Intendenten vid Eskilstuna
Stads Konstmuseum, G. M. Silf-
verstolpe, välkomsttalade, och på-
minde om att Sörmlandsgårdar-
nas timrade stugor — som blev
den första grunden till Djurgår-
den — var en skänk från en
lantbrukare i Klosters försam-
ling, och att musik och folkdan-
ser hörda oupplösligt ihop med
denna gamla bygdekultur.

Och efter talet klämde spel-
männen i med Lästringe gäng-
låt så att stockarna i stugväg-
garna skulle stampa takten om
de bara kunnat. Som musikledare
fungerade Arvid Karlsson från
Nyköping — folkskollärare Gus-
taf Wetter, som annars är själv-
skrivaren på den posten hade den
här gången förhindrats att kom-
ma.

Just som Nyköpingslaget Inled-
de folkdansen med en Daldans
bröt solen fram och spred ytter-
ligare fest över det hela. Högt
svingade Nyköpingskavaljererna
sina damer i nästa dans, och Ox-
dansen, som sedan följde, väckte
som alltid förtjusning hos publi-
ken.

Omkring 500 kantade danspla-
nen, och turades om att köa vid
tombolan. Några entrébiljetter
krävdes nämligen inte, utan ar-
rangörerna satte sitt hopp till
tombolan, som i bästa fall kom-
mer att ge så mycket att den
bestrider åtminstone huvudpar-

och därmed var parveln dagens
stjärna.

Och Gustaf Wetter sken som
solen själv denna midsommardag.

ten av rese- och förplägnadskost-
nader för de medverkande.

Så vilade sig folkdansarna ett
slag, och de olika spelmanslagen
i Södermanlands spelmansförbund
visade sig i tur och ordning på
styva linan. Stockholms spel-
mansgille representerades av två
man, som bl. a. spelade Visa från
Malung.

Viksta-Lasse saknades förstås
inte bland musikanterna, och
bland de sju spelmännen från
Eskilstuna var också oförbränne-
lige 79-åringen Gustaf Andersson.
Eskilstunalaget spelade patri-
otiskt låtar från norra Sörmland
— en polska och en gänglåt.

Efter ytterligare folkdanser —
utom Nyköpingslaget deltog
folkdansare från Eskilstuna och
Katrineholm — avslutades stäm-
man med att alla femtio spelmän-

nen gemensamt stämde upp en
gänglåt från Östergötland.

Riktigt slut på spelandet för
dagen var det dock inte, utan på
kvällen följde fortsättning med
spelning i mindre grupper på oli-
ka ställen på Djurgården. G. F.

• "KYRKAN OCH SAMERNA".
Svenska missionssällskapet Kyr-
kan och Samerna har hållit sin
127:e årskonferens i Stockholm.
Sällskapet bildades 1835 och be-
drev till att börja med även ut-
ländsk mission. Före 1905, då sa-
merna fick lagstadgad skolunder-
visning, hade man 16 missions-
skolor i lappmarken. 1942 star-
tades Samernas Folkhögskola,
numera i Jokkmokk. Sällskapet
har översatt 162 svenska psalmer
till olika lapska dialekter.

Äkta bondbröllop med

